

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Jäppinen, Aini-Kristiina

Title: Lisää virtaa työhyvinvointiin!

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Jäppinen, A.-K. Lisää virtaa työhyvinvointiin!. Ruusuipuiston uutiset, (5).
<https://peda.net/id/5f8009d2cdb>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Lisää virtaa työhyvinvointiin!

Kaikkien tulisi saada kokea iloa ja virtaa työssään. Monenlaiset syyt estävät kuitenkin henkilöstöä saamasta työstään täyttä tyydytystä. Työhyvinvoinnin yhteisölliseen lisäämiseen on nyt saatavilla konkreettisia työkaluja kasvatustieteiden laitoksella koulutusjohtamisen alalla tuotetun multimediapilotin avulla. Kuten eräs mukana ollut totesi: "Kannustava työyhteisö on korvaamaton voimavara. Meidän pitää vain jaksaa huolehtia sen säilyvyydestä."

Kuten pilottihankkeessa tehdyn kyselyn vastaukset osoittavat, työhyvinvoinnin lisääminen on lopulta hyvin konkreettista: "Olisi hyvä, jos olisi aikaa enemmän jutella työkavereiden kanssa." "Kohtelu ei kaikkien osalta ole tasa-arvoista vaan selvästi on kastijako nähtävissä. Tilat, joiden piti olla kaikkien käytössä, onkin vain tiettyjen käytössä eikä sinne ole muilla asiaa." "Välillä on liian kiire, esimerkiksi ruokailuun ei jää joskus aikaa." Tuntuvatko kommentit tutuilta? Ja jos vain yksin puurtaa tai purnaa, voimat alkavat väkisinkin loppua. Työyhteisö on silloin avainsana.

Onnistu Yhdessä -hanketta pilotoimassa

On monin tavoin osoitettu ja todistettu, että työnilon kokeminen ja työhyvinvointi lisääntyvät yhdessä eteenpäin kurkotettaessa ja oman yhteisön jaksamista vaalittaessa. "Toimiva yhteistyö kollegojen kanssa antaa voimaa ja työniloa."

Mutta miten sitten toimia arjen kiemuroissa ja paineissa ja saada lisää virtaa jokapäiväiseen työhön? Kasvatustieteiden laitoksella, koulutusjohtamisen alalla toteutettiin vuosina 2015–2016 Työsuojelurahaston tuella tuotteistamishanke Onnistu Yhdessä. Se perustui ajatukseen yhteisöllisestä johtajuudesta. Hankkeessa tuotettua multimediapilottia oli luomassa 18 koulutusorganisaatiota ympäri Suomen.

Työhyvinvoinnin kriittiset pisteet

Pilottia luotaessa polttavimmat työhyvinvoinnin kokemisen kompastuskivet kiteytyivät ajanhallinnan, organisaatiomuutoksen ja toimintakulttuurin kehittämisen laajempiin ympyröihin. Multimediapilotti koskettaakin erityisesti näitä alueita.

Luotua multimediapilottia kokeilevat parhaillaan käytännössä 17 muuta suomalaista koulutusorganisaatiota. Kun pilotin käyttökelpoisuutta alettiin kokeilla vajaa vuosi sitten, kartoitettiin aluksi kokeiluun vapaaehtoisesti ilmoittautuneiden organisaatioiden työhyvinvoinnin sen hetkinen tilanne. Esiin nousi erityisiä kriittisiä pisteitä. Näitä olivat palautteen antamisen ja kannustamisen riittävyys, tavat ja ajoitus sekä ajankäytön suunnittelu entistä järkevämmäksi ja systemaattisemmaksi. Olennaista oli myös työhyvinvoinnin vahvistamisen nivominen mahdollisen organisaatiomuutoksen tai muun ison muutoksen aiheuttamiin uudenslaisiin työtehtäviin ja työnjakoon.

Työhyvinvoinnin tilannetta tullaan seuramaan uusimalla aiempi kysely kahteen kertaan pilottia aktiivisesti käytettäessä. Näin saadaan näkyviin pilotin aitoja vaikutuksia lisävirran löytymiseen.

Multimediapilotti

Iso osa multimediapilotista on internetissä kenen tahansa nähtävissä ja käytettävissä. Osa materiaalista on kuitenkin toistaiseksi salasanan takana ja vain kokeiluorganisaatioiden käytössä.

Pilotti perustuu monivuotisen tutkimuksen kautta löydetyille kymmenelle, yhteisöllisen johtajuuden oven avaavalle avaimelle. Yhteisöllinen johtajuus koskettaa kaikkia työyhteisön jäseniä, ei vain esimiesasemassa olevia. Pilotin pohjana toimii Aini-Kristiina Jäppisen kirja "Onnistu yhdessä! Työyhteisön kehittämisen 10 avainta". Yhteisöllisen johtajuuden avaimet ovat moniäänisyys, vuorovaikutus, asiantuntijuus, joustavuus, sitoutuminen, vastuunotto, neuvottelu, päätöksenteko, luottamukselle rakentuva kontrolli ja oman toiminnan arviointi.

Kunkin avaimen käyttämiseen löytyy pilotista jämerä mutta notkea kysymyspatteristo yhteisön hyödynnettäväksi ja yhdessä vastattavaksi. Esimerkiksi moniäänisyyttä voi alkaa hakea seuraavilla kysymyksillä: Tulevatko kaikki organisaatiomme äänet yhtäläisesti kuulluiksi? Mitkä äänet tulevat? Miksi juuri ne tulevat? Mitkä äänet eivät puolestaan tule riittävästi kuulluiksi? Miksi juuri ne eivät tule?

Avaimien lisäksi pilottituote koostuu useasta työhyvinvointia lisäävästä ja tukevasta äänen, kuvan ja tekstin yhdistävästä osiosta. Näitä ovat johdatus yhteisölliseen johtajuuteen, lyhyet tietoisikut yhteisöllisen johtajuuden eri puolista, aito yhteisöllisen johtajuuden prosessin tallenne, runsaasti visualisoituja työhyvinvoinnin lisäämisen konkreettisia käytänteitä ja yhdessä täytettäväksi tarkoitettu yhteisöllisen johtajuuden puu. Osioita voi käyttää joustavasti missä järjestyksessä tahansa. Samoin myös avaimia, joista voi valita alkuun vaikkapa vain yhden tai kaksi ensisijaisen kehittämisen kohteiksi. Jo ensimmäiset palautteet pilotista ovat rohkaisevia:

"Minulla on hyvä fiilis tulla joka aamu duuniin. Koen työni mielekkääksi, tarkoitukselliseksi, voin havaita oppimista ja kehitystä tapahtuvan. Olen kokenut tärkeäksi sen, että uskallan pyytää neuvoa ja saan helposti apua, jos jokin tilanne on ollut epäselvä. En ole jäänyt yksin ongelmien kanssa. Opettajanhuoneessa saa myös nauraa ja rentoutua välillä raskaankin työn lomassa. Se virkistää."

Aini-Kristiina Jäppinen

Aini-Kristiina Jäppinen toimii koulutusjohtamisen professorina kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnan [kasvatustieteiden laitoksella](#). Jäppinen on erityisesti kiinnostunut johtamisen ja johtajuuden prosesseista ja dynamiikoista yhteisöllisyyden ja kompleksisuuden perspektiiveistä tarkasteltuna. Hänen johtamisensa tutkimusprojekteissa haetaan uusia avauksia koulutusjohtamiselle. Jäppinen on julkaissut lukuisia tieteellisiä ja yleistajuisia artikkeleita sekä kokoomateoksia, ja hän on luennoinut ja kouluttanut niin Suomessa kuin muualla.

Lue lisää:

[Onnistu Yhdessä-hanke ja multimediapilotti](#)
[Yhteisöllinen johtaminen ja pilotti Tiedonsilta-lehdessä](#)

Lähetä palautetta kirjoittajalle: aini-kristiina.jappinen@jyu.fi

Teemakuva: kuvapankkikuva, kuva kirjoittajasta: Jaana Seikkula.